

СУЧАСНИЙ СТАН ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ АУДИТУ

Волинець В.І. – к.т.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Одним з шляхів удосконалення зовнішнього та внутрішнього аудиту є автоматизація аудиту, застосування якої дозволяє підвищити якість, оперативність, точність і об'єктивність аудиторської інформації та сформованих на її основі аудиторських висновків та звітів.

Теоретичним проблемам автоматизації аудиту присвячено праці відомих вітчизняних та іноземних вчених, таких як Ф. Ф. Бутинець, М. Т. Білуха, В. П. Завгородній, С. В. Івахненко, Б. Е. Одінцов, В. І. Подольський, А. Н. Романов, Е. Л. Шуремов та інших, в яких розглядаються методологія, методи та методика автоматизації аудиту.

Достатньо багато уваги приділяється також практичним аспектам автоматизації аудиту, в тому числі програмному забезпеченню для автоматизації аудиту [1-5]. Однак зміни в складі та підтримці програмного забезпечення для автоматизації аудиту вимагають постійного аналізу можливостей сучасного програмного забезпечення автоматизації аудиту.

Метою цієї роботи є аналіз сучасного стану програмного забезпечення для автоматизації аудиту в Україні, на підставі якого можна зробити обґрунтований вибір програмного забезпечення за визначеними критеріями.

Програмне забезпечення для автоматизації аудиту можна поділити на дві групи:

- 1) програми загального і проблемно-орієнтованого призначення, які

використовуються при проведенні аудиту: текстові та табличні редактори, системи управління базами даних, правові бази даних, програми електронного документообігу, виконання математичних і статистичних розрахунків, автоматизації бухгалтерського обліку та фінансового аналізу;

2) спеціалізовані програми аудиту: програми автоматизації аудиторської діяльності, проведення аудиту по суті, підтримки прийняття аудиторського рішення та комплексні інформаційні системи аудиту.

Найширші можливості мають комплексні інформаційні системи аудиту, які забезпечують необхідні для аудиту можливості усіх або більшості інших програм загального, проблемно-орієнтованого та спеціального призначення. Процес аудиту в комплексних інформаційних системах включає такі етапи:

1. Підготовка до проведення аудиту. На цьому етапі здійснюється ознайомлення з діяльністю підприємства з метою визначення можливості проведення аудиту та укладається угода про проведення аудиту.

2. Планування аудиту. На цьому етапі розробляють план та програму проведення аудиту, розраховуються аудиторський ризик та рівень суттєвості.

3. Проведення аудиту. На цьому етапі здійснюють проведення аудиту по суті за різними розділами аудиту.

4. Завершення аудиту. На цьому етапі здійснюють аналіз отриманої інформації та формують аудиторський висновок і звіт.

До складу сучасних комплексних інформаційних систем аудиту, які можна використовувати в Україні, належать програми «Турбо Аудит» [6] і «KIT.Аудит» [7] українського виробництва та «Audit IT: Аудитор» [8] і «AuditXP» [9] російського виробництва. Однак програма «Турбо Аудит» на сьогоднішній день не підтримується та не реалізується розробником, а тому обирати можна лише серед трьох останніх програм, характеристики яких наведено в таблиці.

Характеристики сучасних комплексних інформаційних систем аудиту

Характеристика	KIT.Аудит	Audit IT: Аудитор	AuditXP
Імпорт даних з бухгалтерських програм	+	+	+
Автоматичне формування аудиторської вибірки	—	+	+
Автоматичне заповнення робочих документів	+	+	+
Кількість робочих документів аудиту	300	500	500
Автоматичне формування аудиторських висновків	+	+	+
Контроль якості аудиту	+	+	+
Можливість створення власних методик аудиту	+	+	+
Версії та вартість	Легка (1100\$) Повна (1850\$) Професійна (2000\$)	Професіонал (20000 руб.) Експрес (15000 руб.) Методолог (12500 руб.)	Професіонал (17500 руб.) Комплекс аудит (17500 руб.)

Порівняльний аналіз характеристик комплексних інформаційних систем аудиту показує, що найкращі функціональні можливості забезпечують інформаційні системи «Audit IT: Аудитор» та «AuditXP», які до того ж мають значно нижчу вартість, ніж інформаційна система «КІТ.Аудит». Перевагою інформаційної системи «AuditXP» над інформаційною системою «Audit IT: Аудитор» є те, що версії «AuditXP» включають модуль створення власних методик аудиту, а в «Audit IT: Аудитор» для цього існує окрема версія «Методолог».

Література

1. Івахненко С. В. Автоматизація аудиту в Україні та світі: підходи і програмне забезпечення / С. В. Івахненко // Аудитор України. – 2007. – № 3. – С. 19-24.
2. Сапоговська О. В. Автоматизація вітчизняного аудиту: проблеми та перспективи / О. В. Сапоговська // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 3. – С. 230-233.
3. Калініченко Л. Т. Проблемні питання щодо автоматизації аудиту в Україні / Л. Т. Калініченко, Г. В. Калініченко // Вісник Дніпропетровського університету. – 2011. – № 5. – С. 282-284.
4. Яремко С. А. Дослідження проблем впровадження сучасних інформаційних систем аудиту в контрольно-ревізійній діяльності / С. А. Яремко, В. В. Коваленко // Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. – 2014. – Випуск № 14. – С. 179-182.
5. Чистов Д. В. Компьютерные программы для автоматизации аудиторской деятельности / Д. В. Чистов, С. М. Долгалев // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fa-kit.ru/main_dsp.php?top_id=376.
6. Шафоростов О. Нашу розробку можна сміливо віднести до класу експертних систем (інтерв'ю з Т. Третьяковою) / О. Шафоростов // Аудитор України. – 2009. – № 10. – С. 42-46.
7. Офіційний сайт розробника програмного забезпечення КІТ.Аудит // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kit-audit.com.ua.
8. Офіційний сайт розробника програмного забезпечення IT Audit: Аудитор // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.audit-soft.ru.
9. Офіційний сайт розробника програмного забезпечення AuditXP // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.auditxp.ru.